

STRATEGIA ROZWOJU
POLSKI DO 2035 R.

STRATEGIA ROZWOJU POLSKI DO 2035 R.

średniookresowa strategia rozwoju kraju

Strategia jest odpowiedzią na trzy mega-wyzwania

**kryzys
demograficzny**

**utrzymanie
konkurencyjności
gospodarki**

**zapewnienie
bezpieczeństwa kraju**

1

Cel demograficzny

**czyli przemyślana odpowiedź
na kryzys demograficzny:**

Łagodzenie zmian demograficznych
i adaptacja do nich

2

Cel gospodarczy

**czyli stworzenie warunków dla
szybkiego rozwoju prywatnych firm:**

Tworzenie warunków dla
konkurencyjnej i sprawiedliwej
gospodarki, z poszanowaniem
dla środowiska i klimatu

3

Cel bezpieczeństwa

**czyli państwo odporne
na zagrożenia:**

Wzmocnienie bezpieczeństwa,
odporności i sprawności państwa

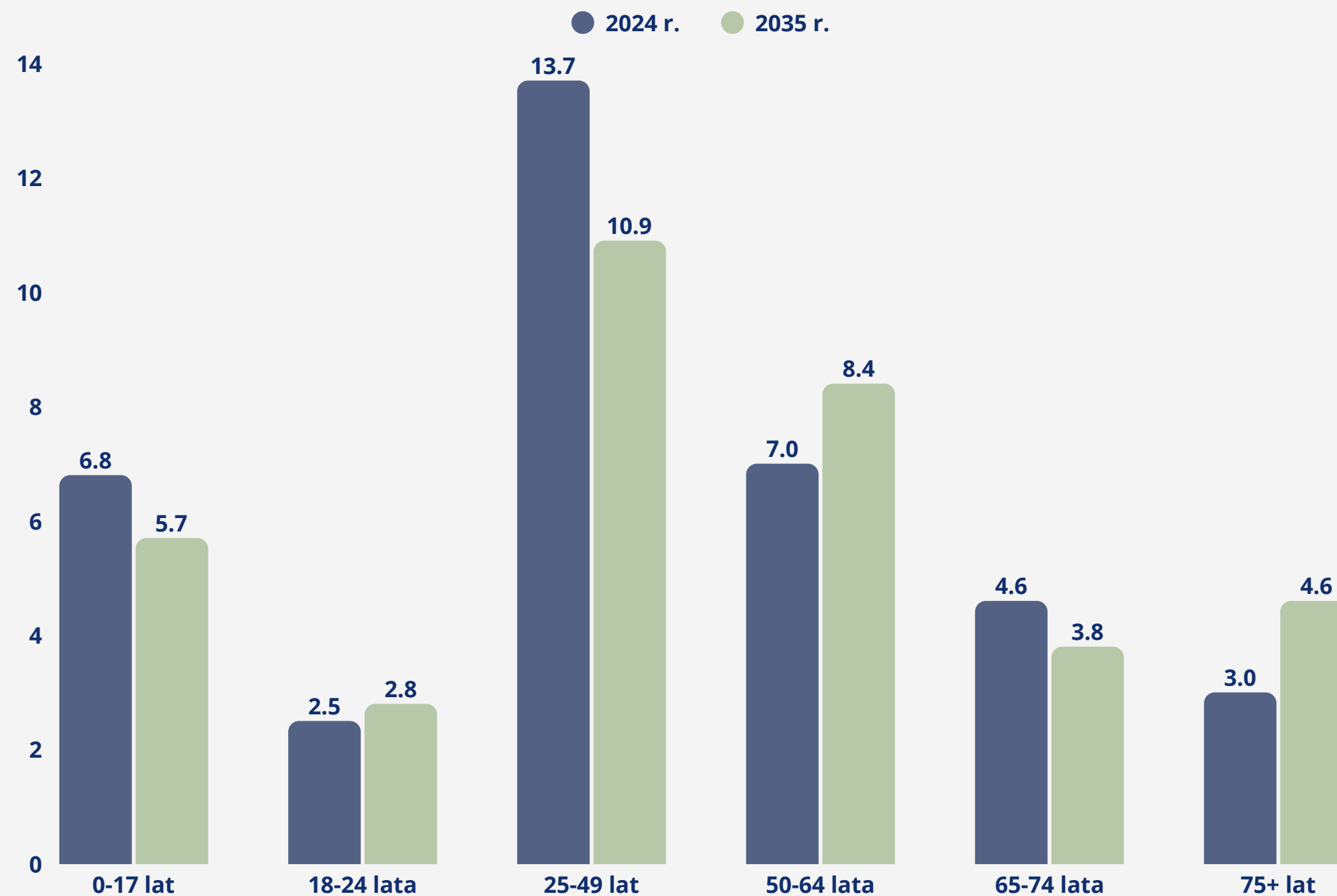
Cel horyzontalny

czyli rozwój rozłożony po całym terytorium kraju:

Zrównoważony rozwój terytorialny oparty na policentrycznej sieci osadniczej

Wykres 1. Prognoza liczby ludności Polska, w podziale na wiek (w mln)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

- W najbliższej dekadzie Polska doświadczy **dużego spadku liczby dzieci i osób w wieku produkcyjnym**, przy wzroście liczby osób starszych, w tym zwłaszcza 75+ (o ponad połowę).
- Dalsza perspektywa jest jeszcze gorsza, bo **wskaźnik dzietności** spadł do bardzo niskich poziomów (1,10 w 2024 r.) i **zmierza do wartości poniżej 1**.

Rozwiązania: stworzenie warunków dla wyższej dzietności oraz adaptacja usług publicznych do zmian demograficznych

Skoordynowana polityka państwa w różnych dziedzinach stwarzająca dobre warunki dla rodzin.

Przyczyny niskiej dzietności są wieloaspektowe i taka też powinna być reakcja państwa. Strategia zawiera działania od: (i) zmiany modelu polityki mieszkaniowej na taką, której podstawą jest zwiększenie liczby mieszkań społecznych, przez (ii) lepszą opiekę medyczną dla kobiet w ciąży i w trakcie porodu, po (iii) zwiększenie dostępu do żłobków, a także (iv) poprawę wizerunku rodzicielstwa w przestrzeni publicznej.

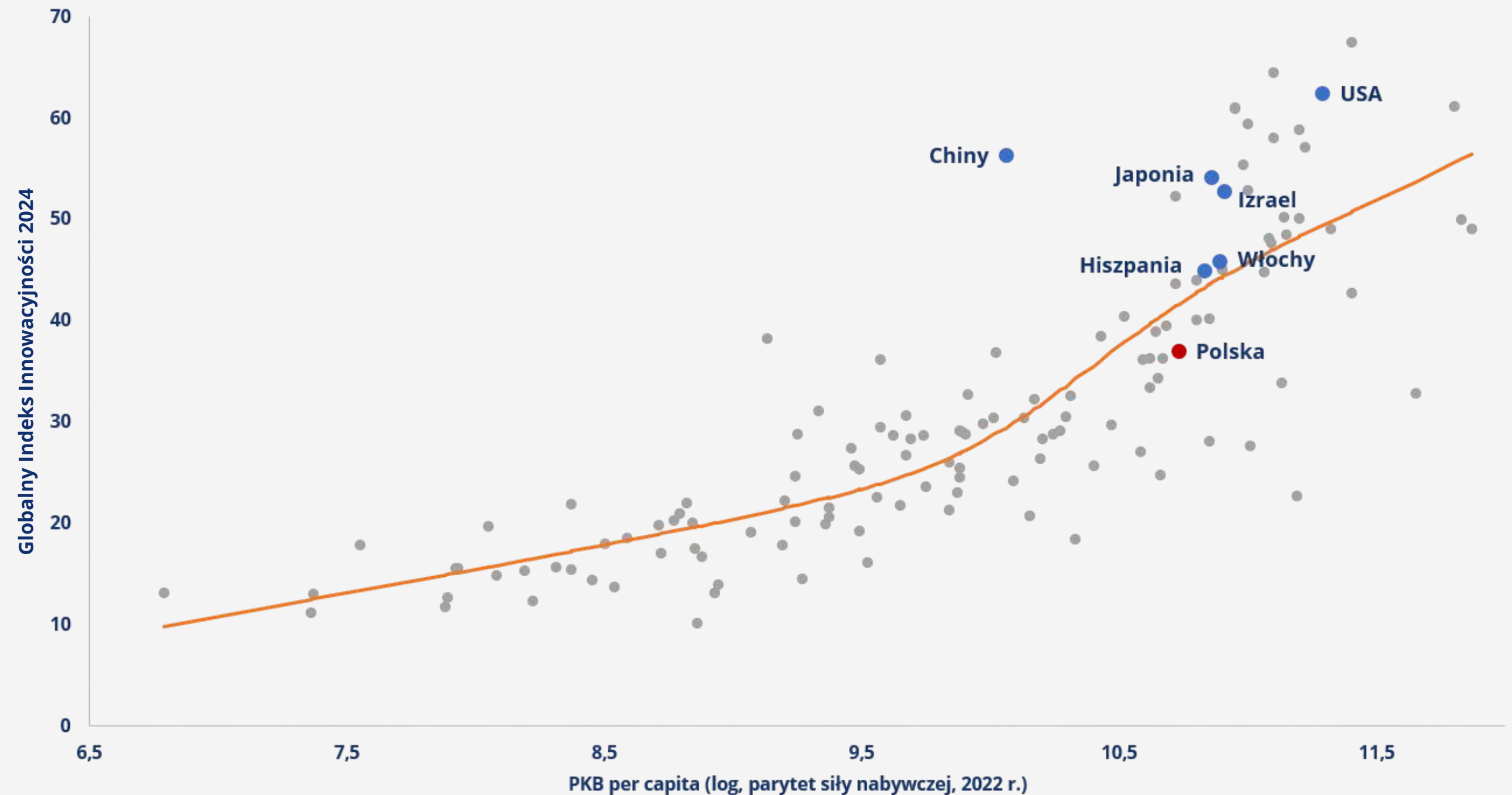

Przystosowanie działania państwa do starzejącej się populacji.

Najważniejsze to: (i) rozwój usług opieki długoterminowej, (ii) rozwój usług społecznych (upowszechnienie Centrów Usług Społecznych: programy „aktywnego starzenia się”, pomoc w codziennych obowiązkach), (iii) rozwój transportu zbiorowego, (iv) zachęty do długiej aktywności zawodowej i stałej aktualizacji kompetencji (tzw. uczenie się przez całe życie). W polityce regionalnej we współpracy z samorządami województw zostaną wypracowane specjalne rozwiązania dla powiatów najszybciej depopulujących się.

Wykres 2. Oczekiwane a faktyczne wyniki w zakresie innowacji

- Wyniki w zakresie innowacji są **niższe niż wynika to z poziomu rozwoju** gospodarki
- W gospodarce jest **za mało szybko rosnących firm prywatnych** – takich, które przechodzą kolejne fazy rozwoju: od mikro, do małych, średnich i dużych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych World Intellectual Property Organization (WIPO).

Uwaga: linia trendu wskazuje oczekiwane wyniki w zakresie innowacji w zależności od poziomu dochodu. Gospodarki znajdujące się powyżej linii trendu radzą sobie lepiej niż oczekiwano, a te poniżej radzą sobie gorzej niż oczekiwano.

Rozwiązania: kapitał na rozwój firm oraz inwestycje w ludzi i infrastrukturę

Dużo więcej kapitału na rozwój firm.

Polski rynek finansowy jest płytki i mało zróżnicowany, państwo będzie te luki wypełniać – ale tak, żeby pomóc rynkowi się rozwinąć, a nie go zastępować.

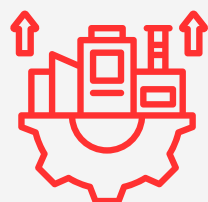
Inwestycje w ludzi.

Kluczowym czynnikiem rozwoju Polski jest wysokiej jakości kapitał ludzki. Dla jego podtrzymania trzeba inwestycji i reform w edukacji i nauce, m.in.: nowego podejścia do nauczania nastawionego na umiejętności przekrojowe, wyrównywania szans edukacyjnych oraz instrumentów łączących światy nauki i biznesu.

Proaktywna polityka przemysłowa.

Państwo bardziej odważne we wspieraniu polskich firm, zwłaszcza przy projektowaniu dużych inwestycji publicznych.

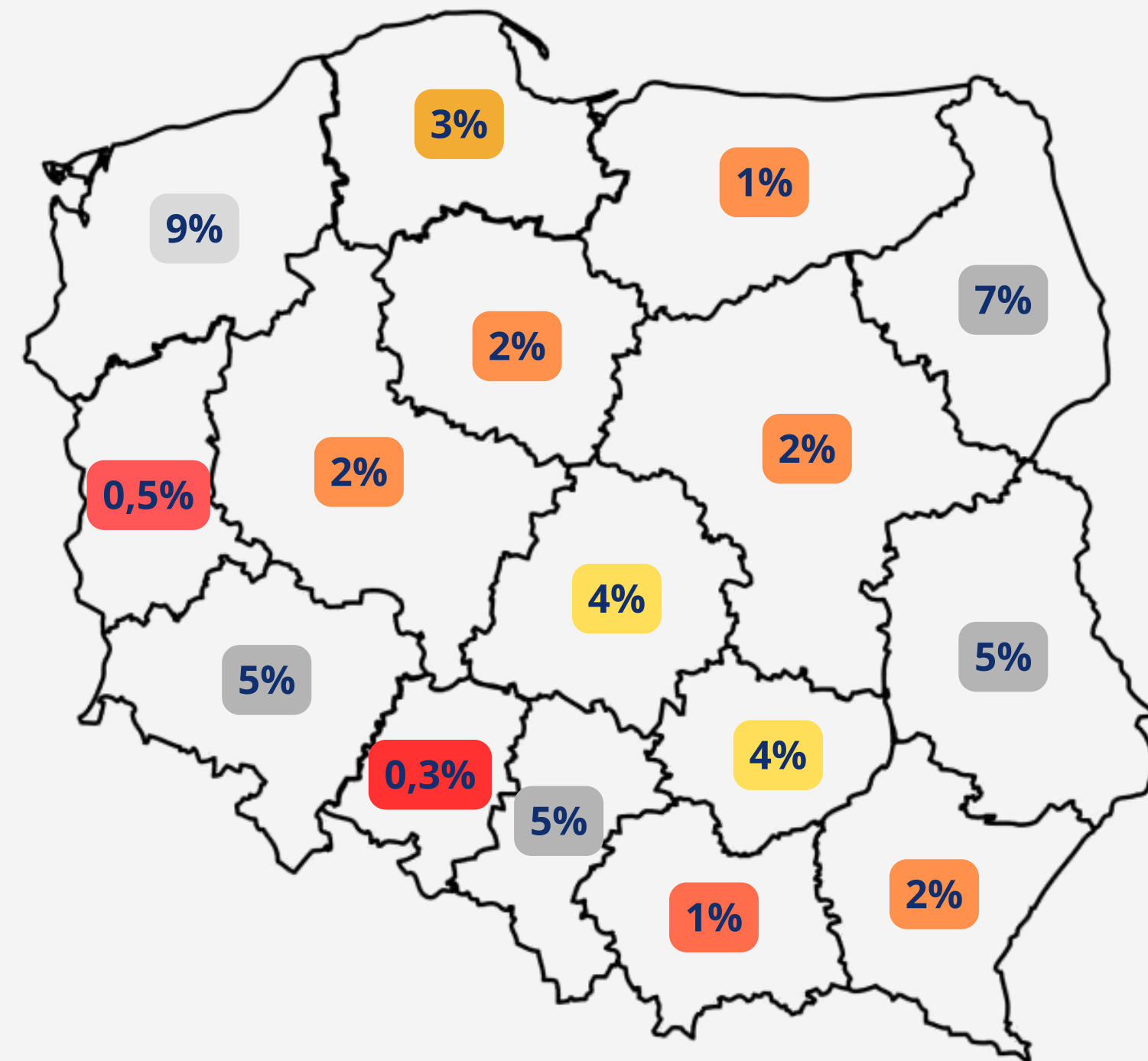

Pakiet inwestycji w infrastrukturę.

CPK, porty, terminale intermodalne, elektrownia jądrowa, sieci energetyczne, technologie obronne.

- Sytuacja w zakresie bezpieczeństwa wymaga **zdecydowanych i pilnych działań** – adekwatnych do skali zagrożenia.
- Obejmują one nie tylko **wzrost potencjału militarnego**, ale też **odporność na** ataki hybrydowe, cyberataki, klęski żywiołowe oraz **kryzysy** zdrowotne i żywnościowe.

Mapa 1. Liczba miejsc w budowlach ochronnych w stosunku do liczby mieszkańców danego województwa (2021 r.)

Źródło: opracowanie własne na podstawie raportu NIK Zapewnienie obywatelom miejsc schronienia w budowlach ochronnych na wypadek zagrożenia, Warszawa 2024.

Rozwiązania: silna armia, nowoczesny system odporności na zagrożenia i sprawne instytucje państwa

Inwestycje w potencjał obronny.

(i) rozwijanie krajowych zasobów produkcyjnych i serwisowych, (ii) finansowanie prac B+R w obszarach powiązanych z obronnością, (iii) inwestycje w krajowe technologie dual-use.

Budowa kompleksowego, nowoczesnego systemu reakcji na zagrożenia.

Intensywny rozwój całego systemu ochrony ludności: budowa systemu reagowania i systemu komunikacji na wypadek zagrożeń, edukacja obywateli oraz znaczące inwestycje w schrony i infrastrukturę krytyczną.

Wzmocnienie administracji publicznej.

Poprawa jakości działania urzędów oraz cyfryzacja administracji: (i) rozwój e-administracji, (ii) cyfryzacja procesu legislacyjnego, (iii) cyfrowa transformacja wymiaru sprawiedliwości, (iv) doskonalenie statystyki publicznej.

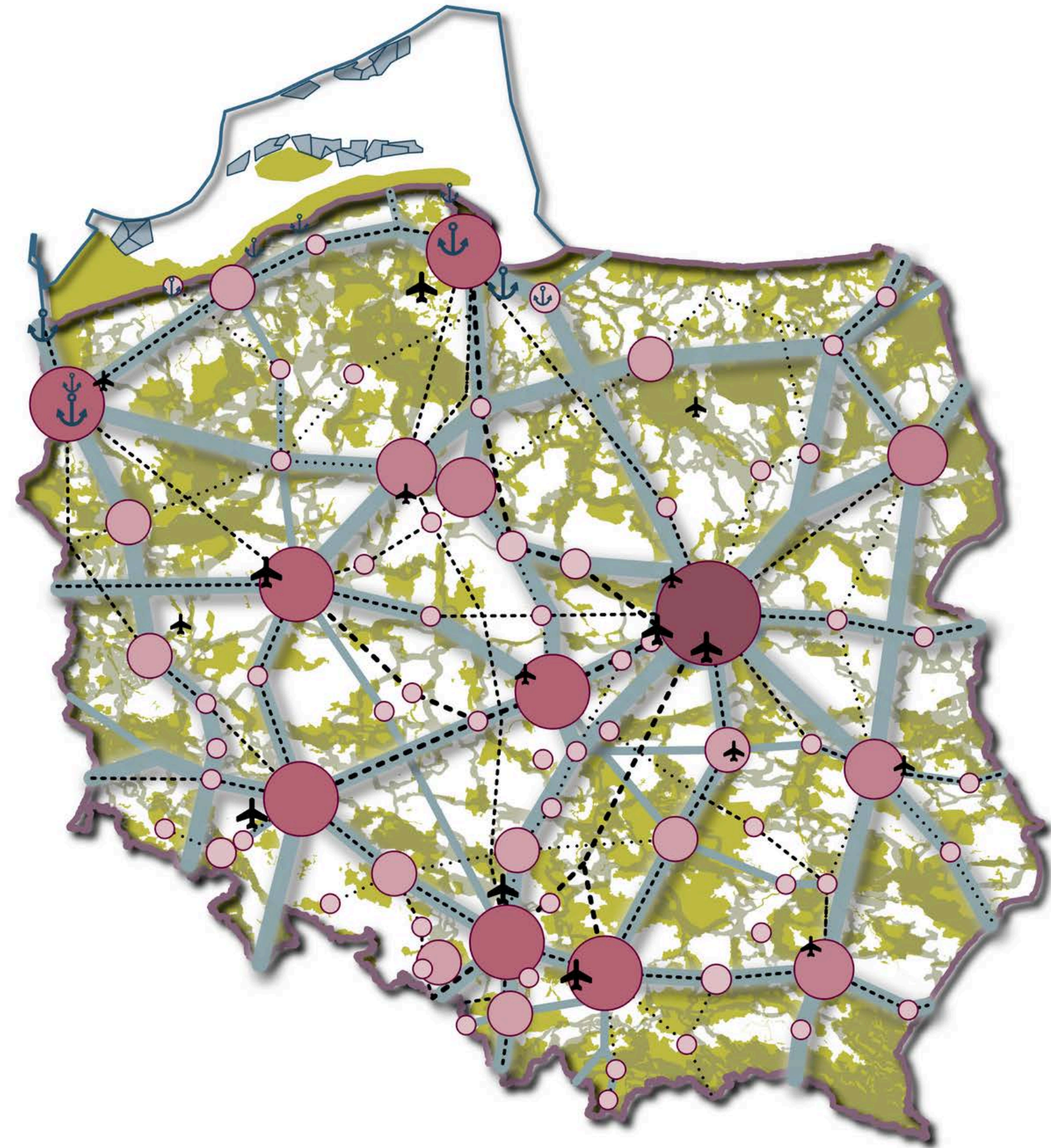

Policentryczność wiąże się ze spójnością, konkurencyjnością i bezpieczeństwem

- **Polska jest policentryczna (wieloośrodkowa).**

Ma w miarę równomiernie rozłożoną sieć miast o różnej wielkości i funkcjach. Strategia traktuje to jako ważny wyróżnik i potencjał rozwojowy. Policentryczność sprzyja włączeniu szerokiego grona obywateli w efekty wzrostu gospodarczego, zróżnicowaniu gospodarki oraz odporności państwa na zagrożenia.

- **Wyzwaniem dla policentryczności jest postępująca metropolizacja.** Bez aktywnej polityki regionalnej Polska będzie coraz silniej dzielić się na wielkie metropolie i resztę kraju. Zwłaszcza, że proces ten będą potęgowały zmiany demograficzne.

Wsparcie dla policentrycznej sieci miast i ich otoczenia.

Strategia wyznacza 78 miast kluczowych dla utrzymania policentryczności. Impulsy rozwojowe z tych ośrodków mają zapewniać dobrą jakość życia w otaczających je regionach. W tym kluczowe jest 50 ośrodków subregionalnych – miast średniej wielkości, w większości od 40 do 100 tys. mieszkańców, często byłych miast wojewódzkich.

Wprowadzenie ustawy o zrównoważonym rozwoju miast, czyli ustawy „samorząd 2.0”.

Ta ustawa to dopełnienie reformy samorządowej o brakujący element: określenie zasad współpracy między miastami a otaczającymi je gminami. Zostanie uchwalona do końca 2026 r.

Specjalne rozwiązania dla mniejszych miejscowości i obszarów wiejskich.

Dla nich największym wyzwaniem jest starzenie się i depopulacja. Strategia określa powiaty o największym prognozowanym spadku liczby ludności jako tzw. obszary strategicznej interwencji – to zwłaszcza tam polityka regionalna będzie dbała o zachowanie dostępu do dobrej jakości usług publicznych.

Wyeliminowanie zjawiska wykluczenia transportowego.

Rozbudowany i spójny transport zbiorowy jest brakującym elementem spinającym policentryczność kraju. Państwo planuje intensywny rozwój sieci kolejowej, która połączy wszystkie ważne z punktu widzenia policentryczności miasta, a następnie rozprowadzenie od tych ośrodków odpowiednio gęstej sieci połączeń autobusowych.

Kluczowe dla realizacji Strategii są dwie cechy: **publiczna rozliczalność** oraz **elastyczność**.

Zapewniają to trzy instrumenty:

1

Roczna Diagnoza Strategiczna

nowy dokument, w którym państwo będzie „spowiadało się” z postępów w realizacji Strategii, ale także będzie wskazywało na zmieniające się uwarunkowania istotne dla jej realizacji i określonych w niej priorytetów.

2

Plan działań na lata 2026-2029

zawiera 38 działań do realizacji w najbliższych 4 latach uznanych za kluczowe dla osiągnięcia celów Strategii – z konkretnymi kamieniami milowymi rozpisanymi na poszczególne lata.

3

Zestaw wskaźników

56 wskaźników z celami na 2035 r. oraz wartościami pośrednimi na 2030 r., które ułatwią monitorowanie efektów Strategii.

Konsultacje publiczne to kluczowy element tworzenia Strategii

Strategia nie jest skończona - przekazujemy ją do **konsultacji publicznych**

Strategia została opracowana przez administrację publiczną, co wymaga **"zderzenia"** jej treści z opiniami różnych grup obywateli

Proces konsultacji publicznych traktujemy poważnie: konsultacje potrwać do **końca października**, z realnym wpływem na ostateczną treść dokumentu

Planowany termin przyjęcia Strategii przez rząd: **do końca 2025 roku**

STRATEGIA ROZWOJU
POLSKI DO 2035 R.

Link do konsultacji publicznych

www.gov.pl/fundusze-regiony/strategia-rozwoju-polski-do-2035-r--projekt-do-konsultacji-publicznych

